

ikke har været muligt at skaffe flere Apparater færdige. Vi have bestilt disse Prøveapparater hos et Firma her i Byen, som anses for at være det bedste i denne Retning, og det har leveret dem saa hurtigt, det har kunnet, men Omstændighederne have medført, at det ikke har været i Stand til at levere flere, uagtet vi have gjort, hvad vi kunde for at presse paa det. Det følger af sig selv, at dette har voldet megen Ulempe, ogsaa saaledes, at de foreskrevne Friste ikke have kunnet opretholdes, men i den Henseende har man søgt at lempe sig saameget som muligt efter Folk ved at give Dispensationer eller Eligt. — Hvad angaar de Bemærkninger, der fremkom om Bevillingen til Rysthospitalet, skal jeg bemærke, at Grunden til, at jeg har indskrænket mig til at søge den Bevilling, som er søgt, er den, at Direktionen for dette Hospital foreløbig ikke har forlangt Mere; derfor har jeg antaget, at der ikke for Diebliffet var Grund til at gaa videre. Om der senere bliver Grund dertil, og om Representationen maatte være tilbøjelig til at følge mig i den Henseende, hvis jeg senere skulde komme til at foreslaa yderligere Tilskud, er et Punkt, som der ikke foreligger nogen Grund til at beskæftige sig med i dette Dieblif. Hvad endelig angaar det Punkt, som er det vigtigste af dem, der her foreligger, nemlig Spørgsmaalet om den betydelige Overstridelse, som er fremkommen ved Opsørelsen af Sindsfygeanstalten i Viborg, skal jeg kun bemærke, at det naturligvis ogsaa har været mig meget ubehageligt, at Udgiften saaledes efterhaanden er voyet mere og mere op. En Tid lang efterat jeg havde overtaget Justitsministeriet havde jeg ikke den mindste Grund til at tro, at der i den Henseende var noget i veien; men jeg modtog disse Overflag efterhaanden, og saaledes modtog jeg — det huffer jeg meget godt — først de detaillerede Overflag 8 Dage før Sagens Overgivelse til Finantsudvalget. Det var dengang min Tanke, om det ikke var rigtigst at lade disse Overflag gjenneegaa og prøve af sagkyndige Personer, men paa den ene Side stod det mig klart, at der derved vilde gaa en hel Del Tid tabt, medens det var usikkert, om der vilde vindes noget, hvis disse Mænd kom til det Resultat, at der ikke kunde slaas noget væsentlig af paa Overflagene. Dertil kom paa den anden Side, at Finantsudvalget skulde have Sagen, og at der, hvis jeg ikke var istand til at levere det dem nogenlunde hurtigt, derved let vilde kunne aftledkommes betydelige Forhalinger og Ulemper. At standse Foretagendet helt, da det begyndte at blive mig klart, at det vilde komme til at koste betydeligt mere end kalkuleret, troede jeg ikke vilde være forsvareligt. Jeg kan i den Henseende ikke sige Andet, end at jeg har forudsat, at Alle her i Thinget vilde tænke som det ærede Medlem af Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), at man, selv om Foretagendet vilde komme til at koste mere end paaregnet, dog hellere vilde have,

at det skulde iværksættes end opgives. Jeg tror ogsaa, at det, uagtet det er blevet betydeligt dyrere, end man havde tænkt sig, dog vistnok alligevel vil vise sig at ville blive billigere, end en hel ny Anstalt vilde have været. Det er ba at haabe, og saavidt jeg forstaar mig paa den Slags Ting tror jeg ogsaa, man har Grund til at vente det, at Anstalten vil blive ret god og hensigtsvarende, naar den bliver udført paa den paatænkte Maade. Med Hensyn til de Personer, som skulle optages i samme, er det min Agt at gjøre, hvad jeg kan, for at det Princip maa blive gennemført, som er udtalt i Loven, at der ikke i denne Anstalt bør anbringes andre Personer end saadanne, hvis sygelige Tilstand er saa stor, at de ingen videre Høelse have for Omverdenen; men Ingen, end ikke Justitsministeren, kan naturligvis sikkre imod, at der i enkelte Tilfælde sker Anstød imod denne Regel. Man kan kun instruere i Almindelighed, men ikke undersøge de enkelte Tilfælde, som forekomme. Det er vistnok klart, at der med Lidet vil blive en Slags Kamp mellem Bestyreren for Viborg Anstalten og Bestyrerne for de andre Anstalter, idet man fra disses Side formodentlig jevnlig vil forsøge paa at blive af med Patienter, som man ikke har meget Haab om, og som i forskellige Retninger kunne være besværlige, ved at faae dem væltede over paa Viborg. Det, hvorom det gjælder for Anstaltens Bestyrer vil altsaa være at være aarvaagen og saavidt muligt søge at parere af mod Eligt. Det er en Gjenstand, hvorom jeg allerede gjentagne Gange har samtalt med den Mand, som har staaet mig bi under de foreløbige Arbejder og Overflag, og som jeg ogsaa skal have min Dmærksomhed henvendt paa, naar der engang bliver udnævnt en Bestyrer for Viborg Anstalt. Jeg skal særlikt indskærpe ham, at han maa vogte sig i den Henseende.

Th. Nielsen: Man tør vel altsaa nu haabe, at Bygningsomkostningerne blive ved det, der nu efter Overflagene foreligger. Jeg skal ellers med Hensyn til Patienterne bemærke, at jeg dog vil haabe, at den Kamp, som den høitærede Minister omtalte, ikke skal komme tilstede, thi det var det, som beroligede Udvalget noget i For, at netop de to Sindsfygelager ved de officielle Anstalter meget stærkt udtalte sig mod at faae saadanne Patienter, som havde Bevidsthed om deres Omgivelser, over til Viborg Anstalt, og særlikt er det, den nu afsaaede Sindsfygelage ved Anstalten i Bordingborg, som har givet Udvalget Sbeen til at indsætte den Bestemmelse i Loven, at de ingen Bevidsthed maatte have om deres Omgivelser. I det Hele taget er det ham, der har klaret, at det dog ikke var saa vanskeligt at se, om en Patient har indtaget det Stadium, at han ikke længere har Andet end rent dyriske Fornødheder. Man udviklede nemlig, hvad jo er meget sandsynligt og rimeligt ogsaa for den funde Fornuft, selv om